

Экскурсійна-краязнаўчы маршрут “Старынкi – Сцешыцы”

Аўтары: вучні дзяржаўнай ўстановы адукацыі “Сцешыцкі навучальна-педагагічны комплекс дзіцячы сад – сярэдняя школа”

Кіраўнік: Ляшккewіч Людміла Алегаўна, намеснік дырэктара па асноўнай дзейнасці дзяржаўнай ўстановы адукацыі “Сцешыцкі навучальна-педагагічны комплекс дзіцячы сад – сярэдняя школа”

Мэта і задачы:

- паказаць прыгажосць роднага краю праз наведванне некаторых мясцін Ільянскага і Людвіноўскага сельскіх выканаўчых саветаў;
- стварыць умовы для пашырэння ведаў аб прыродзе Вілейшчыны праз прызму маршрута;
- стварыць умовы для пашырэння ведаў па гісторыі Беларусі, роднай Вілейшчыны;

Тып экскурсіі: краязнаўчы

Працягласць шляху складае 18 км. Прыкладна палова маршрута праходзіць па прасёлачных і гравійных дарогах. Астатняя частка – па асфальтаванай.

Сродак перамяшчэння: веласіпед у летні час, зімой – лыжы (сродкі перамяшчэння – уласныя)

Аўдыторыя: школьнікі (узрост – старэй за 14 год)

Пачатак: усадзьба паноў Багдановічаў у в.Старынкi Вілейскага раёна.

Канечная кропка – помнік І.Д.Чарняхоўскаму ў аг.Сцешыцы.

На працягу маршрута робяцца 10 прыпынкаў для азнаямлення з прыроднымі, гістарычнымі і архітэктурнымі мясцінамі і помнікамі:

- 1 - Сядзіба Багдановічаў, XIX стагоддзе
- 2 – Конная база «Двор Старынкi»
- 3 – Брукаваная дарога Старынкi – Хадасы, XIX стагоддзе
- 4 – Магіла Фамы Бяспалава, салдата Першай сусветнай вайны
- 5 – Рака Кабылянка
- 6 – Спаса-Праабражэнская царква, в. Забалацце, XX стагоддзе
- 7 – Помнік аднавяскоўцам, якія загінулі ў час Вялікай Айчыннай вайны, в.Забалацце
- 8 – Касцёл Перамянення Пана Езуса, аг. Сцешыцы, XX стагоддзе

9 – Помнік аднавяскоўцам, якія загінулі ў час Вялікай Айчыннай вайны, аг. Сцешыцы

10 – Помнік генералу савецкай арміі, двойчы Герою Савецкага Саюза Івану Данілавічу Чарняхоўскаму

Сродак перамяшчэння: веласіпед у летні час, зімой – лыжы (сродкі перамяшчэння – уласныя)

Аўдыторыя: школьнікі (узрост – старэй за 14 год)

Агульныя метадычныя ўказанні да тэмы экскурсіі:

- экскурсавод павінен мець вялікі запас ведаў пра асноўныя прыпынкі;
- мэтазгодна пры сабе мець «партфель экскурсавода»;
- экскурсія павінна весціся ў адпаведнасці з патрабаваннямі дыферэнцыраванага падыходу;
- для пашырэння кругагляду, павышэння эфектыўнасці экскурсіі варта шырока выкарыстоўваць наглядны матэрыял;

Агульныя арганізацыйныя рэкамендацыі:

- падчас экскурсіі строга сачыць за выкананнем правілаў бяспекі ўдзельнікамі экскурсіі, правілаў дарожнага руху, інструктаваць экскурсантаў аб захаванні нормаў бяспекі пры аглядзе аб'ектаў.

Уступ да экскурсіі:

- арганізацыйны ўступ зрабіць пры сустрэчы з групай да пачатку руху, прадставіцца групе, агаварыць неабходныя арганізацыйныя пытанні і нагадаць аб правілах паводзін у час экскурсіі і нормах бяспекі;
- у інфармацыйнай частцы ўступу коратка паведаміць аб тэме і асноўных аб'ектах экскурсіі;
- наладзіць экскурсантаў на ўспрыманне маючай адбыцца экскурсіі і ўсталяваць з імі эмацыйна-псіхалагічны кантакт.

**ТЭХНАЛАГІЧНАЯ КАРТА ЭКСКУРСІЙНАГА МАРШРУТА
“СТАРЫНКІ – СЦЕШЫЦЫ”**

Маршрут	Месца прыпынку	Аб’ект паказу	Працягласць	Падтэма і асноўныя пытанні	Арганізацыйныя пытанні	Метадычныя ўказанні
Уступ						
вёска Старынкi Вілейскi раён Мінская вобласць	Сядзіба Багдановічаў, XIX стагоддзе	уваход на тэрыторыю	30 мін.	Сустрэча і кароткае знаёмства з групай. Кароткае апісанне маршрута Гістарычная даведка пра сядзібу	Знаёмства з правіламі паводзін падчас экскурсіі, парадку перамяшчэння, размяшчэння на месцах прыпынкаў (пакіданне месцаў для праходу), мер бяспекі і парадак задачы пытанняў (у канцы экскурсіі).	Прапанаваць групе размясціцца паўкругам ня больш чым у два рады Выкарыстоўваць прыёмы паказу (папярэдні агляд, нагляднасць) і аповеду (экскурсійнай даведкі).
Пераезд на конную базу «Двор Старынкi» (0.5 км, 20 мін.)						
вёска Старынкi Вілейскi раён Мінская вобласць	Конная база «Двор Старынкi»	уваход на тэрыторыю	1.30 мін.	Аповяд пра конную базу Катанне на конях	Правілы паводзін падчас катання на конях	Выкарыстоўваць прыёмы паказу (папярэдні агляд, нагляднасць) і аповеду (экскурсійнай даведкі).
Пераезд па брукаванай дарозе Старынкi – Хадасы, XIX стагоддзе (3 км, 40 мін.)						
Старынкi – Хадасы Вілейскi раён Мінская вобласць	брукаваная дарога Старынкi – Хадасы, XIX стагоддзе	прыпынак на дарозе	10 мін.	Аповед пра брукаваную дарогу	Правілы дарожнага руху	Выкарыстоўваць прыёмы аповеду (экскурсійнай даведкі).
Пераезд да магілы Фамы Бяспалава, салдата Першай сусветнай вайны (3 км, 30 мін.)						
Вёска Пераможац Вілейскi раён Мінская вобласць	Магіла Фамы Бяспалава, салдата Першай сусветнай вайны	Прыпынак ля магілы	25 мін.	Гістарычная даведка пра Першую сусветную вайну Аповяд пра салдата	Правілы дарожнага руху Група размяшчаецца паўкругам	Спалучаць прыёмы гістарычнага аналізу, лакалізацыі падзей, экскурсійнай даведкі.
Пераезд да ракі Вілія ля вёскі Забалацце (5 км, 1 г)						
Вёска Забалацце Вілейскi раён	Рака Кабылянка	Бераг ракі Вілія	20 мін.	Даведка пра рачную сістэму Віліі	Правілы дарожнага руху, правілы паводзін ля	Выкарыстоўваць прыёмы аповеду, геаграфічнай

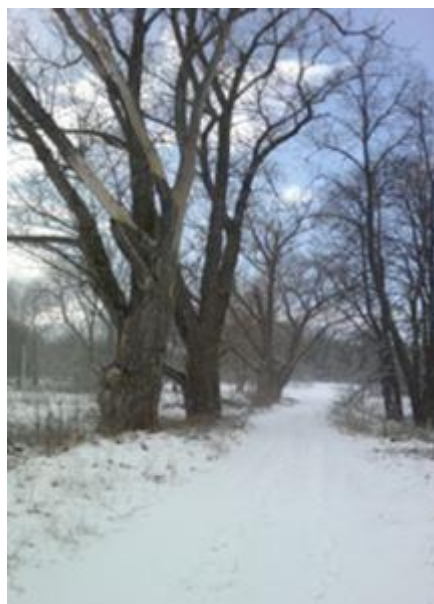
Мінская вобласць				Фарэль	водаёма	даведкі
Пераезд у вёску Кабылянка (2 км, 20 мін.)						
Вёска Кабылянка Вілейскі раён Мінская вобласць	Спаса-Праабражэнская царква, в. Забалацце, XX стагоддзе	Пляцоўка ля царквы	30 мін.	Гістарычная даведка	Правілы дарожнага руху Група размяшчаецца паўкругам Экскурсію праводзіць мясцовы жыхар	Спалучаць прыёмы гістарычнага аналізу, лакалізацыі падзей, экскурсійнай даведкі.
Пераезд у вёску Забалацце (2 км, 20 мін.)						
Вёска Забалацце Вілейскі раён Мінская вобласць	Помнік аднавяскоўцам, якія загінулі ў час Вялікай Айчыннай вайны, в.Забалацце	Пляцоўка ля помніка	20 мін.	Гістарычная даведка	Група размяшчаецца паўкругам Правілы дарожнага руху	Спалучаць прыёмы гістарычнага аналізу, лакалізацыі падзей, экскурсійнай даведкі.
Пераезд у аграгарадок Сцешыцы (6 км, 1г 20 мін.)						
Аграгарадок Сцешыцы Вілейскі раён Мінская вобласць	Касцёл Перамянення Пана Езуса, аг. Сцешыцы, XX стагоддзе	Пляцоўка ля касцёла	30 мін.	Гістарычная даведка	Правілы дарожнага руху Група размяшчаецца паўкругам Экскурсію праводзіць мясцовы жыхар	Спалучаць прыёмы гістарычнага аналізу, лакалізацыі падзей, экскурсійнай даведкі.
Пераход да помніка (0,2 км, 10 мін.)						
Аграгарадок Сцешыцы Вілейскі раён Мінская вобласць	Помнік аднавяскоўцам, якія загінулі ў час Вялікай Айчыннай вайны, аг. Сцешыцы	Пляцоўка ля помніка	20 мін.	Гістарычная даведка	Група размяшчаецца паўкругам Правілы дарожнага руху	Спалучаць прыёмы гістарычнага аналізу, лакалізацыі падзей, экскурсійнай даведкі.
Пераход да помніка (0,1 км, 10 мін.)						
Аграгарадок Сцешыцы Вілейскі раён Мінская вобласць	Помнік генералу савецкай арміі, двойчы Герою Савецкага Саюза Івану Данілавічу Чарняхоўскаму	Пляцоўка ля помніка	20 мін.	Гістарычная даведка	Група размяшчаецца паўкругам Правілы дарожнага руху	Спалучаць прыёмы гістарычнага аналізу, лакалізацыі падзей, экскурсійнай даведкі.
Пераход да дзяржаўнай ўстановы адукацыі “Сцешыцкі навучальна-педагагічны комплекс дзіцячы сад – сярэдняя школа” (0.3 км, 10 мін.)						
Заклучэнне. Кароткі агляд аб'ектаў, з якімі пазнаёмліся падчас экскурсіі						

Фота 1. Сядзіба Багдановічаў, XIX стагоддзе

Фота 2. Конная база «Двор Старынкi»

**Фота 3. Брукаваная дарога
Старынкi – Хадасы, XIX ст.**

Фота 4. Магіла Фамы Бяспалава, салдата Першай сусветнай вайны

Фота 5. Рака Кабылянка

Фота 7. Помнік аднавяскоўцам, якія загінулі ў час Вялікай Айчыннай вайны, в.Забалацце

Фота 6. Спаса-Праабражэнская царква, в. Забалацце, XX стагоддзе

**Фота 8. Касцел Перамянення Пана Езуса,
аг. Сцешыцы, XX стагоддзе**

**Фота 9. Помнік аднавяскоўцам,
якія загінулі ў час Вялікай
Айчынай вайны, аг. Сцешыцы**

**Фота 10. Помнік генералу савецкай арміі, двойчы Герою Савецкага Саюза
Івану Данілавічу Чарняхоўскаму**

